

Zondag 22 november 1914 - ochtendeditie

Geïnterneerden.

Naar de Nieuwe Courant meldt, is ongeveer tezelfdertijd als de twee op parool in hun bewegingen vrijgelaten geïnterneerde Duitse officieren uit Alkmaar, ook een in dezelfde omstandigheden verkerende Belgische 2^e luitenant ontsnapt.

Belgische vluchtelingen.

Onder de vluchtelingen in de loodsen aan het haventerrein te Vlissingen komen gevallen van tyfus voor.

Voor de Belgen.

Gisteravond is het stoomschip Massapequa uit New York alhier aangekomen met 3900 ton voedingsmiddelen voor de Belgen.

Dit stoomschip werd gecharterd door de Rockefeller Foundation te New York. De voorraden aan boord, die deze stichting voor de Belgen beschikbaar stelde, zijn geconsigneerd aan de Amerikaanse consuls. Alle diplomatieke stappen, die voor een veilige aflevering van de goederen nodig waren, zijn bezorgd door de Amerikaanse gezant te Londen.

De lading van de Massapequa bestaat uit 41.000 zakken meel, 13.000 zakken rijst, 2000 matten met rijst, 3600 balen bonen en 1000 kisten spek (elk van honderd Engelse ponden). Met de lossing van de lading is dadelijk een aanvang gemaakt, nadat het stoomschip in de Maashaven aan Furness' loods ligplaats had genomen. Dag en nacht, ook heden, wordt daar gewerkt en men hoopt maandag met de lossing gereed te komen.

Deze voedingsmiddelen en de 2000 ton tarwe, rijst, bonen en erwten, die het stoomschip Jan Blockx - gisteren van Londen vertrokken en heden alhier verwacht - meebrengt voor de Belgen, worden gelost in lichters en zijn bestemd voor Gent, Brussel, Namen, Bergen, Hasselt en Luxemburg.

De Belgische vluchtelingen.

Naar het Handelsblad meldt, ligt het in de bedoeling van de regering om op 28 dezer een deel der Belgische vluchtelingen uit het doorgangshuis aan de IJkade naar elders te laten vertrekken. Zeshonderd personen zullen dan door de regering worden overgenomen; het volgende transport zal een week later naar de Veluwe worden overgebracht.

De Duitsers in Frankrijk en België.

Parijs, 21 november. De Franse officiële kennisgeving van vanmiddag drie uur behelst:

In België heeft onze artillerie bij Diksmuide een voordeel behaald op die van de vijand.

De gevechten om Diksmuide.

Uit Duinkerken werd donderdag aan de Times in verband met het onder water zetten van de streek ten zuiden van Diksmuide gemeld, dat door de inundatie het bezit van de stad voor de Duitsers feitelijk waardeloos is geworden. Toen zij, zo meldt de berichtgever van het Engelse blad, zich voor de eerste maal van de stad meester maakten, betekende dat een stap voorwaarts in de richting van Duinkerken, maar een stap waarvan zij niet het volle voordeel konden trekken voor zij hun stellingen voorwaarts hadden geschoven ten zuiden van Diksmuide. Dit trachtten zij drie dagen lang te doen, maar zwaar

artillerievuur van de bondgenoten heeft het hun belet. Nu zijn de velden ten zuiden der stad onder water gezet en het is onmogelijk, dat de Duitsers aan die kant voorwaarts rukken. Bijgevolg is Diksmuide verder voor hen van geen betekenis en ze hebben dan ook het grootste gedeelte van de troepen, die het bezet hielden, op hun stellingen ten oosten der stad samengetrokken.

De nieuwe aanval der Duitsers aan de IJzer is daarom het gevolg geweest van het feit, dat zij precies gebleven zijn waar zij een week geleden waren, met het enige onderscheid, dat zij duizenden mannen verloren hebben en minder kans op succes hebben, dan zij te voren hadden. De hevige aanval op het bruggenhoofd te Nieuwpoort heeft al evenmin succes gehad als hun poging te Diksmuide.

De aanval van de Duitsers op Nieuwpoort was alleen mogelijk door het ruwe weer, dat een einde maakte aan de beschieting door de monitors van zee uit. Hoe verwoestend het vuur van het scheepsgeschut soms was, blijkt uit het feit, dat er op de laatste dag, waarop het heeft geschoten, 1700 gesneuvelde Duitsers uit de huizen te Middelkerke verwijderd zijn, waar een aanzienlijke troepenmacht door de granaten verrast moet zijn.

Een oorlogscorrespondent van de Tijd heeft gesproken met een Duits soldaat, die bij Diksmuide had meegevochten en vertelde:

... Van het plaatsje staat niet veel meer en de bezetting is volstrekt niet rustig, daar de Engelsen nog vlak achter het stadje liggen, aan de andere zijde van de IJzer. Vorige week vrijdag hadden we in het plaatsje een paar batterijen in stelling weten te brengen, maar nauw waren wij zaterdagsmorgen begonnen met vuren, of de stukken werden met de bediening door de vijandelijke artillerie vernietigd.

Slechts infanterie is er nu gelegerd in een soort loopgraven, waarvoor van het puin der huizen borstweringen zijn opgeworpen.

Zouden uw kameraden zich in Diksmuide handhaven, denkt ge?

Waarschijnlijk wel, want toen de Engelsen en Belgen Diksmuide de laatste maal hadden moeten ontruimen, zijn ze door hun eigen inundatie genoodzaakt geworden tot aan de andere zijde van de IJzer terug te trekken. Toch worden we ook in Diksmuide nog bestookt door de Engelsen, die even ten zuiden van Diksmuide zich nog op de rechteroever hebben weten te handhaven.

Toen wij zondagavond vanuit onze loopgraven achter Diksmuide optrokken in noordelijke richting, waren wij versterkt door cavalerie, bij elkaar wel 2000 man sterk. Na twee uur marcheren in hevige koude en wind sloegen we weer links af, de richting van de linies in. Weldra kwamen we honderden onzer mannen tegen, die allen in de richting Leke en Kortemark vertrokken.

Ze waren doornat. De meesten waren ziek. Dagen lang hadden ze onder het guurste weer in de loopgraven gelegen onder voortdurende stortregens en een vijandelijk artillerievuur, dat niet beantwoord kon worden, daar onze kanonnen door een drassige bodem te veel naar achteren gebracht moesten worden.

Het zien van die koude rillende mannen met hun natte kleren, in de donkere nacht zal ik nooit vergeten. Door de voortdurende regens van de laatste dagen hadden onze vijanden de inundatie op dit terrein weer verder kunnen uitbreiden en door allerlei greppels en geulen was het water langzaam de loopgraven ingekomen.

Onderwijl vlogen vijandelijke bommen in de lucht, die boven onze linies uiteenspatten en een hels licht verspreidden. Het water dwong hen eindelijk de loopgraven te verlaten, waar ze zoveel dagen reeds

hadden doorgebracht, maar amper hadden ze zich op weg begeven of met verbluffende juistheid vielen de granaten onder hen.

Wij moesten hun plaatsen gaan innemen. Niet echter zonder de grootste moeite, want terwijl onze kameraden hun posities verlaten hadden, was het de vijand, begunstigd door de duisternis, met een ongekende vermetelheid gelukt in vlotten over te steken en tot vlak voor onze vroegere loopgraven positie te nemen.

Deze overtocht heeft ons verrast en toen we stil in de half met water gevulde loopgraven wilden afdalen, trof ons van dichtbij een moorddadig geweervuur, dat vele van onze soldaten deed vallen en neerstorten in de waterpoelen, die eens loopgraven waren. Ofschoon we onmiddellijk het vuren op het onbekende beantwoordden, werden er zeker een 200 man van de onzen gedood, zonder dat we konden merken of de vijand ook door ons vuur leed. Plotseling hoorden we een hoorn achter ons schallen en het geklots van paardenpoten op het drassige terrein.

Het was de cavalerie, die met ons was uitgetrokken en ons te hulp kwam. De paarden huilden en snoven en de adem bliezen ze als hete stoom uit de neusgaten. In dolle vaart renden ze door de opening, die we gemaakt hadden, over de loopgraven heen, waar velen echter op de glibberige kanten verongelukten.

De woeste draf werd voortgezet tot de plaats, waar de vijanden geland moesten zijn, doch werd plots afgebroken door het ratelend getik van mitrailleurs, welk scherp ratelend geluid reeds voor zo velen de dood betekende. We hoorden nog de uitroepen van onze kameraden en zagen het geflikker der korte sabels van onze cavaleristen. Maar steeds ook knetterden de machinegeweren en het sabelgeflinker werd minder.

Slechts een zwakke uitroep van onze cavaleristen bereikte ons nog, het was een kreet om hulp. Van de zijde, waar onze kapitein stond, hoorde ik een “Voorwaarts!” en dit woord plantte zich door de mond der feldwebels langs de rijen voort. “Bajonet”. Met gebogen hoofden en de bajonet vooruit, rukten we voort, alle hinderpalen trotserend, onze kameraden ter hulp.

Ik viel in een loopgraaf, waarin ik me ernstig bezeerde en slechts met moeite me uit het water redden kon. Mijn kameraden echter waren naar voren gekomen. Thans is er niemand meer over van onze hele cavalerieafdeling, maar ook geen vijand is gespaard geworden. Ze waren een tweehonderd man sterk, maar van ons zijn er veel meer gevallen. De drie mitrailleurs, die we veroverden, zijn te duur betaald ...

De correspondent van de Times in West-Vlaanderen meldt, dat de verliezen der Duitsers te leper buitengewoon zwaar blijven. Dinsdag bleek, dat een afdeling van 125 Duitsers, die gevangen genomen werd, de enige overlevenden waren van een bataljon van 1000 man, dat deelgenomen had aan een nachtelijke aanval op de Engelse loopgraven.

Een correspondent van de Times in West-Vlaanderen vertelt van het verblijf der soldaten in de loopgraven in deze koude dagen. De loopgraven vormen een beschutting tegen snijdende wind, die van zee uit over de troosteloze, lage, drassige velden tussen Nieuwpoort en Diksmuide waait. Het zou een vergissing zijn te denken, dat het leven in de loopgraven van de IJzer het maximum van ongerief betekent. Deze loopgraven zijn zo comfortabel en beschut als ze door inspanning en vernuft maar gemaakt kunnen worden. De manschappen, die de meeste tijd beneden de oppervlakte van de bodem zitten, hebben zich zo ingedamd, dat wind en regen en sneeuw hen niet bijzonder deren. Sommigen zijn zo gelukkig geweest

zich van petroleumkachels meester te maken en in dat geval zijn de kamertjes met aarden wanden soms warmer en misschien benauwder dan volgens de gezondheidsleer goed is.

Ook in Duitse militaire kringen ziet men tegen de wintercampagne op. Voor de troepen zijn er genoeg warme kleren en tenten en in de loopgraven zal het met vorst allicht beter uit te houden zijn dan bij nat weer.

Uit België.

Men meldt ons uit Hasselt op 20 november:

Te Landen is door de Duitse militaire overheid bekend gemaakt, dat heden (zondag) en maandag a.s. het treinverkeer met met Sint Truiden zal worden uitgeschakeld.

Te Tienen is bekend gemaakt dat op dezelfde dagen het verkeer naar het zuiden en naar het noorden zal worden opgeheven.

Men vermoedt dat dit in verband staat met grote verplaatsingen van troepen naar of van Duitsland. De laatste dagen kwamen dikwijls troepen over de spoorweg van Hoei, die naar men veronderstelt uit zuidwest Duitsland komen.

Te Luik kwamen vrijdag 500 man Franse krijgsgevangenen aan uit de richting Armentières. Onder hen bevonden zich 200 Turco's.

Twee bataljons herstelde soldaten, in de gevechten rondom Luik gewond, zijn vrijdag naar Brussel overgebracht. Van uit Diksmuide zijn 840 zwaar gewonde Duitse soldaten naar Luik gevoerd.

Men seint ons uit Vlissingen:

Blijkens een particuliere brief uit Antwerpen mogen bewoners uit Sint Niklaas, die hun dorp moeten ontruimen, woningen van afwezig in Antwerpen betrekken als dezen niet vóór maandag a.s. terug zijn.

Naar de correspondent van De Tijd te Antwerpen mededeelt, is de naamdag van koning Albert ook te Antwerpen niet onopgemerkt voorbijgegaan. De 14^e dezer heeft Louis Franck er bij het begin van de vergadering der intercommunale commissie de volgende toespraak gehouden, die door de leden der commissie staande werd aangehoord:

“Op de vooravond van de 15^e, geloof ik, dat ik de gevoelens van iedereen hier aanwezig beantwoord, als ik vanuit de verte en over de grens, de uitdrukking van onze diepgevoelde waardering en van onze innige genegenheid toestuur aan onze geliefde koning.

“Dit stadhuis is gebouwd door vrije mannen. Wat ook de toestand van heden zij, het is nog altijd bewoond door vrije mannen, wiens gevoelens van gehechtheid aan het vaderland, wiens waardigheid en onafhankelijkheid door geen uitwendige omstandigheden gebroken zijn.

“Hoe treurig de tijden ook zijn, er is toch veel, dat in de toekomst hoop geeft. Het is het gedrag van ons volk en van ons leger, het is het gedrag en de houding van onze vorst, die getoond heeft niet alleen de eerste te zijn in rang en eer, maar ook de eerste te zijn in het gevaar (toejuichingen).

“Mogen de gevoelens van onze toewijding, ondanks de stoffelijke middelen van mededeling, waaraan het ons ontbreekt, toch hem en ook hare gratievolle majesteit, onze geliefde en hoog vereerde vorstin, bereiken.

“Wij denken aan hen met de gevoelens van onze voorouders van de 16^e eeuw: “De koning trouw tot aan de bedelzak!” (toejuichingen).